

numurā:

- ⇒ Mūsu sportistu panākumi (2. lpp.)
- ⇒ Gunārs Andrušaitis aizraujas ar tomātu audzēšanu (3. lpp.)
- ⇒ Pa ielu skraida ruksis (4. lpp.)

PAŠVALDĪBU VĒLĒŠANĀM SALASPILĪ IESNIEGTI 5 SARAKSTI ŠĀDĀ KĀRTĪBĀ:

Vēlētāju apvienība "Mēs - Salaspilij"

1. Juris Putniņš (1947) Salaspils domes priekšsēdētājs
2. Vanda Bārtule (1952) bērnodarza *Aivasīte* vadītāja
3. Rudīte Ķikuste (1951) Salaspils domes lauksaimniecības nodaļas vadītāja
4. Silvija Pivore (1951) bērnodarza *Saime* vadītāja
5. Marija Šenne (1949) Salaspils palīdzības dienesta vadītāja
6. Maruta Muzikante (1954) Salaspils domes priekšsēdētāja vietniece
7. Māris Daugavietis (1939) LVMI *Silava* laboratorijas vadītājs
8. Juris Kozlovskis (1948) Rīgas HES inženieris
9. Genādijs Volodins (1960) Rīgas TEC-2 direktora vietnieks
10. Aivars Grebežnieks (1954) komercuzņēmuma *Ligo* īpašnieks
11. Aivars Beljāns (1952) Rīgas HES inženieris

Apvienība "Tēvzemei un Brīvībai"

1. Jānis Kļaviņš (1947) Izglītības un zinātnes ministra padomnieks
2. Mārtiņš Dzenis (1945) Rīgas pilsētas valsts un pašvaldības dzīvojamu māju privatizācijas komisijas Ziemeļu rajona sektora vadītājs
3. Ernests Jāvālds (1965) SIA *Vērmele* galvenais ārsts
4. Jānis Derums (1940) Laikraksta *Nacionālā Neatkarība* galvenais redaktors
5. Valentina Andersone (1956) Latvijas Republikas valsts kancelejas vecākā referente
6. Klāvs Krūmiņš (1975) Valsts meža dienesta datortīkla administrators
7. Pēteris Spolītis (1944) SIA *Salvija* darbu vadītājs
8. Raimonds Čudars (1974) Advokātu biroja *Spāde un Miķelsons* atbildīgais sekretārs
9. Antons Mikoss (1948) Zemnieku saimniecības *Talkājas* (Cēsu rajonā, Zaubes pagastā) īpašnieks
10. Zoja Rimša (1954) Salaspils domes būvinspektore
11. Osvalds Gašjuns (1924) Salaspils poliklīnikas ķirurgs

Vēlētāju apvienība "Vārds un darbs"

1. Jānis Ligērs (1935) Zemnieku saimniecības *Staiņi* principāts
2. Lilīta Turlaja (1964) Salaspils 1. vidusskolas direktora vietniece mācību darbā
3. Andra Jemeljano (1952) Salaspils poliklīnikas ģimenes ārste
4. Artūrs Mauriņš (1924) pensionārs
5. Arturs Belmanis (1940) Salaspils domes ūdensvada un kanalizācijas nodaļas mašīnists
6. Inga Vituma (1967) Salaspils 1. vidusskolas vēstures skolotāja
7. Andrijs Zvirgzds (1928) Rīgas pilsētas galvenais dārznieks
8. Agris Šiliņš (1955) Latvijas Nacionālā botāniskā dārza asistents

Latvijas Sociāldemokrātiskā Strādnieku partija

1. Aivars Bernāns (1953) Ekonomikas ministrija, departamenta direktora vietnieks
2. Zigfrīds Visvaldis Mozgirs (1933) Kodolpētniecības centra galvenais speciālists
3. Jānis Brūveris (1939) Zemessardzes rotas komandieris
4. Ērika Meijere (1946) *Latvenergo* juriste
5. Zigrīda Ošmane (1946) Rīgas rajona padomes galvenā speciāliste
6. Jānis Rimša (1949) Nacionālās sporta skolas treneris
7. Valda Kublicka (1962) Salaspils 1. vidusskolas fizikultūras skolotāja
8. Maija Podinska (1952) Rīgas rajona padomes speciāliste
9. Dzintra Širante (1959) A/S *Kaija* prečzine
10. Juris Pone (1936) VEF- KT inženieris

Vēlētāju apvienība "Domubiedri"

1. Raimonds Kalvāns (1969) SIA *Rubuss* prezidents
2. Valdis Circenis (1964) A/S *Roga Agro* valdes priekšsēdētājs
3. Jānis Šrēders (1958) Salaspils domes galvenais arhitekts
4. Ginta Amerika (1965) Rīgas Domes finanšu departaments
5. Vera Kalniņa (1956) Salaspils 1. vidusskolas direktora vietniece
6. Antonija Dindune (1943) ZA Neorganiskās Ķīmijas institūta direktora vietniece
7. Māris Migla (1956) *Latvenergo* Salaspils apakšstacija
8. Zanga Zviedre (1946) SIA agrofirma *Rūķi* direktore
9. Kaspars Brunovskis (1974) z/s *Ezerkaulīni* īpašnieks
10. Skaidrīte Lapteva (1942) LR Labklājības ministrijas administratīvais departaments
11. Jāzeps Čodars (1948) *Latvenergo*, Rīgas TEC-2 ceha vadītājs

AKTUALITĀTE

VAI BŪS KARSTĀIS ŪDENS?

Jaunizbūvētajā Salaspils katlu mājā šobrīd darbojas viens 23 MW (20 Gcal) jaudas katls, kura saražotais siltumnesējs nodrošina pilsētas dzīvojamo māju telpās vidēji +14° C temperatūru. Katla darbināšanai kā pamatkurināmo izmanto dabīgo gāzi, bet avārijas gadījumā pēc projekta paredzēts izmantot dīzeldegvielu. Karstais ūdens tiek piegādāts pēc grafika divas diennaktis katrā siltumtīkla iecirknī. Salaspils pilsēta ir sadalīta 7 siltumtīkla iecirkņos. Izmaiņas grafikā (vai arī pilnībā pārtraukta karstā ūdens padeve) paredzamas, ja krasi pazemināsies (līdz -15° C) āra gaisa temperatūra. Līdz brīdim, kamēr katlu mājas agregāti sasniegs projektēto jaudu un iedzīvotāji sāks saņemt pilnvērtīgu siltumu, apkures tarifs ir samazināts no 0.42 Ls/m² līdz 0.32 Ls/m². Katram iedzīvotājam par karsto ūdeni jāmaksā 0.11 Ls diennaktī. Un tikai par to laiku, kad karstais ūdens ir bijis. Zināšanai: par karsto ūdeni, pamatojoties uz nolikumu par iedzīvotāju apgādi ar siltumu un karsto ūdeni, tiek uzskatīts uzkrātais ūdens ar temperatūru +40° C pie krāna izteces dzīvokli.

Vai karstais ūdens būs vienmēr? Jā, būs. Tas ir vienīgi laika jautājums. Lai katlu mājas agregā-

ti sasniegtu projektēto jaudu un katli darbotos ar 100 % garantiju, ir uzsākta vidējā spiediena gāzes vada *Silava-katlu māja* izbūve. Montāžas darbi varētu ilgt 2 mēnešus. Parāļi visam tam ir pieņemts lēmums, ka, lai paātrinātu nepieciešamo parametru siltumnesēja ražošanu, viens katls jāpielāgo apkurei ar krāšņu kurināmo, pēc kura iedarbināšanas (tas notiks jau tuvākajās dienās), būs iespēja sasniegt vēlamos parametrus. Avārijas degvielas cisterna ar 50 t tilpumu ir paredzēta 2 diennaktīm, un tā tiks regulāri papildināta ar kurināmo.

Uzņēmuma *Salaspils siltums* kolektīvam ir ļoti daudz problēmu, jo viss uzņēmums ir tapšanas stadijā. Agregātu ieregulēšana un iedarbināšana notika un notiek, no siltumtehnikas viedokļa skatoties, ne pārāk labvēlīgos laika apstākļos. Un tomēr, lai kā tas arī nebūtu, kolektīva galvenais uzdevums ir nodrošināt 23 MW (20 Gcal) katlu nepārtrauktu darbību ar maksimāli iespējamo jaudu.

Elektrības padeves pārtraukumi, gāzes spiediena izmaiņas rada sarežģījumus normālai katlu mājas darbībai, kā dēļ arī notiek jūtamas siltumnesēja temperatūru svārstības. Siltumtīklu sanitārtehniķiem saņemtais siltums ir jāsadala tā, lai

visi 16500 iedzīvotāji saņemtu tagad tik vajadzīgo siltumu un karsto ūdeni.

Laika gaitā Salaspils pilsētā ir uzbūvētas dažāda tipa ēkas ar labu ārējo konstrukciju siltumnoturību (k/s *Budeskalni*) un dzelzsbetona paneļu *caurās* ēkas, kuras ir pakļautas visiem gada laiku untumiem. Vasarā - augšējo stāvu pārkaršana, bet ziemas periodā - augšējo un pirmo stāvu atdzišana, kā tas notiek Ķesterciemā (HESā). Arī centrālapkures sistēmas un karstā ūdens apgādes sistēmas ir montētas pēc visiem iespējamajiem siltumtehnikas variantiem, bet vairākās ēkās ir pielietoti no siltumtehnikas viedokļa ļoti neveikli risinājumi. Problēmas rada arī iedzīvotāju patvaļīga apsildīšanas iekārtu izmantošana.

Visas uzskaitītās problēmas ir risināmas. Taču, lai tās risinātu, būs nepieciešama liela nauda. Tas ir jāsaprot visiem, kuri izmanto centralizēti piegādāto siltumu. Arī pašiem iedzīvotājiem būs jāuzņemas zināma atbildība, bet par to kādu citu reizi. □

Ē. Lipinieks,
uzņēmuma *Salaspils siltums* galvenais inženieris

SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA

GLĀBŠANAS NODAĻA JEB "KADRI IZŠKIR VISU"!

- Sociālās aprūpes darbu, manuprāt, cilvēki jūt visvairāk. Kas tieši ir jūsu komitejas pārziņā?

M.Šenne: - Ap 3,5 tūkstoši pensionāru, 1000 invalidu, daudz bērnu ģimenes, nelabvēlīgās ģimenes, bērnodarza bērni, skolnieki, maznodrošinātie... Maz ir ģimeņu, kuras neskar sociālā aprūpe.

- Kas nolemj, kam maksāt, cik maksāt un vai vispār maksāt?

R.Ķikuste: - Valdība ir noteikusi, ka maznodrošināta cilvēka iztikas minimums ir 28 latī mēnesī. Šo naudu mēs nekam citam tērēt nedrīkstam. Taču dome var nolemt, kā rīkoties ar pārējo naudu. Tā mēs nolēmām, ka apkures periodā pensionāriem un daudz bērnu ģimenēm piemaksāsim Ls 7. Arī - Ls 30 visiem Salaspilī pierakstītajiem bērniem, kuri uzsāk skolas gaitas. Diemžēl pagājušā gada beigās nebija naudas, to samaksāsim šogad.

Šajā numurā - intervija ar SOCIĀLĀS UN VESELĪBAS APRŪPES komitejas darbiniecēm, deputātēm Mariju ŠENNI, Ruditi ĶIKUSTI un Silviju PIVORI.

Rudite Ķikuste: - "Kadri izšķir visu". Šis teiciens ir spēkā ioprojām.

(turpinājums 2. lpp.)

TĀDA ĻOTI ĪPATNĒJA SĪGA...

FOTO: ASTRA NAGLE

LIETA nr. 2
Bioloģijas institūta direktors
GUNĀRS ANDRUŠAITIS

1. Ja jums būtu jāraksta iepazīšanās sludinājums, kā jūs sevi raksturotu?

Es esmu optimists, cilvēks, kas darba nebaidās, var strādāt saimniecībā, tikai par daudz aizņemts darbā.

2. Kādas īpašības jums sevi visvairāk nepatīk?

Man vienmēr ir patīcis būt taisnīgam un godīgam, koleģiālam, bet dzīve dažkārt liek rīkoties gluži pretēji. Tas man ļoti nepatīk. Vispār man maz laika atliek domāt par sevi.

3. Kādas īpašības cilvēkos vērtējat visaugstāk?

Taisnīgumu. Arī pašcieņai, pašlepnumam jābūt. Neciešu, ka pie manis cilvēks ienāk četrāpūs. Riebjas krāpšana, lišana, iedzīvošanās kāre.

4. Ko jūs mainītu savā dzīvē, ja būtu tāda iespēja?

Daudz vairāk nodarbotos ar zinātņu - tagad tam pietrūkst laika, jo esmu aizņemts organizatoriskajā darbā.

5. Vai jums ir autoritāte, ideāls, kam vēlētos līdzināties?

Studiju laikā un pēc studijām mana autoritāte bija profesors Lūsis, taču pēc viņa nāves tādu cilvēku vairs neesmu satīcis.

6. Kādas ir jūsu vājības?

Man ļoti patīk savā brīvībā laikā rušināties dārzā. Par našķi uzskatu Rokforas sieru...

7. No kā baidāties?

No sliktiem cilvēkiem, avantūristiem, pašlabuma meklētājiem, kuri savtīguma dēļ var nodarīt daudz ļauna.

8. Ko jūs uzskatāt par savu lielāko sasniegumu?

To, ka man ir ļoti laba ģimene, saprātīgi dēli. Savus dēlus esmu ļoti iedzīvojis, un tā ir galvenā vērtība. Ir taču svarīgi, lai pēc mums kaut kas paliek!

9. Kuros gadījumos jūs meļojat?

Tad, kad tas var kādam palīdzēt. Protams, tikai darba lietās. Padomju laikos daudz esmu melojis institūta labā.

10. Ko jūs visvairāk nožēlojat?

To, ka esmu apsēdies šajā krēslā. Ļoti īpatnēji, vai ne? Pēc stāža esmu vecākais institūta direktors. Agrāk es domāju, ka ļoti svarīgi ir būt direktoram, priekšniekam. Bet tagad saprotu... Goda vārds - viņi visātrāk mirst! Nožēloju, ka, veidojot šo institūtu, strādājot par direktoru, pārāk maz laika atliek ģimenei.

11. Kā jūs izlādējat dusmas?

Sevi. Ja iznāk, aizbraucu uz Saulkrastiem, uz savu dārzu, uzroku kādu dobi. Katrā ziņā mana ģimene necieš no manām darba problēmām. Institūta strādā mans dēls, arī mana sieva kādreiz šeit strādāja, bet mājās mēs cenšamies izvairīties no sarunām par darbu.

12. Attieksme pret alkoholu, nikotīnu, narkotikām?

Narkotikas gan es nelietoju, es pat nezinu, kāda ir to iedarbība. Alkohols ir labs zināmās devās. Nesmēķēju.

13. Kāda ir visjaukāka dāvāna, kas jums uzdāvināta?

Mēs ģimenē dāvinām tāpat vien, kad ir nepieciešamība, nevis svētkos. Pati vērtīgākā dāvāna ir mans kolektīvs, ar kuru es ļoti labi sadzīvoju.

14. Vai jūs relaksējat ar mūzikas palīdzību?

Jā, mūzika man ļoti patīk. Man ir liela plašu kolekcija, kuru esmu savācis, braukājot pa pasauli. Tajā ir daudz tautu mūzika. Ļoti labprāt klausos arī klasisko mūziku, it sevišķi Verdi. Pēdējā laika aizrašanās ir kantrī mūzika. Labprāt strādāju, kad skan mūzika.

15. Vai esat reliģiozs?

Jā. Tas ir sarežģīti - es kaut kam ticu, tikai nezinu, kam... Esmu kristīts luterāņu baznīcā.

Bērnība

Mans dzīves sākums ir raibs kā dzeņa vēders. Esmu Pārdaugavas puika, dzimis Torņkalnā, tur arī pagāja mani skolas gadi. Ziemassvētkos vecmāte mani stiepa uz Torņkalna baznīcu, kur es aukstumā slidinājos pa dzelteniem krāsotajiem soliņiem. Man bija ļoti garlaicīgi. Pirmās bērnības atmiņas visskaidrāk uzpeldēja 1973. gadā, kad Ziemassvētkos biju Zviedrijā. Tur Ziemassvētki bija tādi paši kā manā bērnībā Rīgā - ar eglītēm, ielu muzikantiem, piparkūku un vafeļu cepšanu uz ielas... Atceros, nedēļu pirms Ziemassvētkiem bija Zelta svētdiena, kad parasti visi gāja iepirkties. Tad pirka dāvanas. Man - jaunu skolas uzvalku nākamajam gadam...

Bērnībā es braucu uz laukiem strādāt. Gāju ganos, tur arī radās interese par dabu. Puikas gados biju nolēmis, ka mācišos lauksaimniecību. Tomēr tā nenotika, jo sākās karš. 16 gadu vecumā biju Kurzemes katlā. Viens pats, jo mans tēvs bija izsūtīts. 1943. gadā beidzu tautskolu (pamatskolu), pēc tam aizbraucu uz Rīgu, iestājos 4. vidusskolā un iesaistījos Jauno naturālistu pulciņā.

Tu esi jauns, būsi direktors!

1950. gadā beidzu vidusskolu un iestājos Universitātes bioloģijas fakultātē. No 1955. gada neklātienē mācījos aspirantūrā. Pēc 2 gadiem man iedeja jaunākā zinātniskā līdzstrādnieka vietu. Mans darbs bija saistīts ar zivju pētniecību. Tie bija Līsenko valdīšanas laiki, kad visus pētījumus vajadzēja pakārtot praksei. Man bija īpatnēja disertācijas tēma - par iespēju audzēt Latvijas ūdeņos kādas Sibīrijas siģu sugas zivis. Tā bija ļoti īpatnēja siģa... Tajā laikā es dibināju linoloģijas laboratoriju. Apbraukājam 300 Latvijas ezerus. Tie bija interesanti gadi manā mūžā, jo daudz ko uzzināju un izpētīju. Universitātes profesors Lūsis ieteica mani darbam Bioloģijas institūtā, kur es sāku pētījumus par radiobioloģiju un pēc tam arī par toksikoloģiju, jo Latvijā strauji sāka pieaugt interese par ķīmiju.

Tolaik institūta direktors bija akadēmiķis Valdmanis, kurš, ņemot vērā manu pieredzi organizatoriskajā darbā, rosināja mani pāriet direktora vietnieka amatā. 5 gadus es strādāju par direktora vietnieku zinātniskajā darbā. Tad sākās institūta celtniecība Salaspilī. Un akadēmiķis Valdmanis teica: - "Tu esi jauns cilvēks, bet es no celtniecības neko nesaprotu." Tā es kļuva par direktoru.

1969. gadā organizēju Jūras Bioloģijas laboratoriju, jo bija problēmas ar Baltijas jūras piesārņošanu. Līdz aizpagājušajam gadam biju šīs laboratorijas vadītājs. Tagad laboratorija ir kļuvusi par Hidroekoloģijas institūtu, kura direktors ir mans dēls. Tā nu ir sagadījies, ka viņš ir uzaudzis, braukādam kopā ar mani ekspedīcijās,

gulēdamis telts...

Kopš 1969. gada laiki kļuva brīvāki un varēja veidoties starptautiska sadarbība. Mana sadarbība ar Zviedriju un Dāniju kļuva ļoti intensīva, kaut arī tolaik uz ārzemēm nelaida. Nodibināju ļoti daudz kontaktu, kuri ir saglabājušies līdz pat šim brīdim.

No seniem laikiem esmu saistīts ar Latvijas dabas aizsardzību. Ilgus gadus biju Latvijas dabas un vēstures pieminekļu aizsardzības biedrības prezidijā un dažādās komisijās. Lai aizsargātu Daugavu, kopā ar Daini Īvānu panācām, lai nesāk Daugavpils HESa celtniecību. 1980. gadā manā redakcijā radās Latvijas Sarkanā grāmata. Pirms 2 gadiem man ļoti palaimējās - Eiropā zināja, ka aktīvi darbojos dabas aizsardzības jomā, un no Eiropas Kopienas man piešķīra nepilnus 500.000 ekiju, lai veidotu grāmatu par Latvijas augiem un dzīvniekiem.

Ģimene un bioloģija

Mans vecākais dēls lasīja ļoti daudz grāmatu par ekoloģiju. Viņš mācījās Rīgas 49. vidusskolā, kura specializējās ķīmijā. Taču vēlāk pārdomāja un mācījās bioloģijas fakultātē, kaut es ļoti negribēju, lai viņš būtu biologs.

Jaunākais dēls bija ļoti īpatnējs, jo, jau mazs puika būdams, pateica, ka negrib dzīvot pilsētā. Mūs ar sievu tas izbrīnīja, jo mēs pilsētā esam dzimuši un uzauguši. Jaunākais dēls pēc pamatskolas beigšanas aizgāja uz Aizupes meža tehnikumu, bet pēc armijas sāka strādāt GNP par iecirkņa meistaruru. Tagad viņš ir mežsargs, un viņam tas patīk.

Mana sieva ir biokīmīke. Ilgus gadus viņa strādāja Bioloģijas institūtā, pašlaik viņas darbavieta ir Bērnū ģenētikas centrs Gaīļezerā. Mēs kopā mācījāmies Universitātē, vienā kursā. Tur iepazīnāmies un apprecējāmies.

20 gadi bez atvaļinājuma...

Izņēmumi ir vasaras, kad pirmdienās un piektdienās neesmu darbā uz atvaļinājuma rēķina. Man patīk aktīvā atpūta, bet, tā kā nenodarbojos ar fizikultūru, tad roku dārzu. Saulkrastos man ir māja, ko

esmu pats uzcēlis un izveidojis dārzu.

Sena aizrašanās - tomāti

Dārzā man ir dažas retākas sugas, bet neesmu mācīts dārkopis. Esmu ārzemēs pircis dažādu augu sēklas, taču mani vajā neveiksmes. Kādreiz man piederēja tulpju kolekcija, bet tad, kad beidzot biju nolēmis ieviest kārtību un pieņemt tulpēm nosaukumus, kāds man tās izraka... Pēc tam man bija liela dāliju kolekcija, bet to gumi pagrabā nosala. Tomāti ir mana sena aizrašanās. Uzbūvēju siltumnīcu, katru gadu tajā izaug apmēram 30 tomātu šķirnes. Man patīk dārzā audzēt tādus augus, kuri Latvijā nav parasti, bet kurus tomēr var izaudzēt (esmu mēģinājis audzēt arī melones, taču neviena no tām neizauga...). Diemžēl, mana sieva ir ļoti konservatīva un šo manu aizraušanos neatzīst.

Vai zinātnēi ir nozīme?

Intelektuālajam potenciālam ir ļoti liela nozīme. Viss, ar ko mēs dzīvē saskaramies, ir saistīts ar zinātņu. Ikviens klausās radio, skatās TV, daži izmanto mobilos telefonus, datorus, bet reti kuram ienāk prātā, kā tas viss radies. Man pašam arī uzņāk drūmas domas, ka mans darbs ir bezjēdzīgs, jo bieži vien zinātniskā darba rezultāti parādās tikai nākotnē, pat ļoti tālā. Tomēr domāju, ka viss uzkrājas un nekur nepazūd.

Bioloģijas institūts galvenokārt nodarbojas ar Latvijas dabas pētniecību, galvenie darba virzieni ir: Latvijas dabas resursi, flora, fauna, ekoloģija, augu un dzīvnieku biokīmija un fizioloģija.

Nākotnē ir svarīgi saglabāt visus pētījumu virzienus, kuri Latvijai ir ļoti nepieciešami. Tā kā skolniekam māca ābeci, tā arī mūsu pētījumi zooloģijā, ekoloģijā, vidē, dabas resursos un aizsardzībā ir pamatpētījumi, kas ir nepieciešami katrā valstī. □

Astra NAGLE

FOTO NO PERSONĪGĀ ARHIVĀ

No kreisās: G. Andrušaitis, viņa māte, vecākais brālītis un tēvs 30. gadu sākumā.

Gunārs Andrušaitis

